

[Jun.] 1948. 20.9582

A FEHÉR BARÁT

A PÁLOSREND BARÁTAINAK ÉRTESITŐJE

TARTALOMBÓL: P. Csellár Jenő OSP.: Per Mariam ad Cor Eucharisticum. — Fr. Maria Pius; Eucharistia és engesztelés. — Bodroghy Szabolcs: Más ének a Boldogságos Szűzről. — P. Csávossy Elemér S. J.: Engeszteljen az ország Jézus Szívével. — Erdey Ferenc: Az engesztelés teológiája. II. — P. Gyéressy Ágoston OSP.: Eucharisztikus művészetünk. — Mit jelent a Szűzanya az engesztelő lélek számára? — P. Csellár Jenő OSP.: Mi történt Fatimában? — Bodroghy Szabolcs: Egy elfeledett csodatevő. — P. Eugenius: A béke angyala. — Dr. Petró László: Fiúknak, lányoknak. — P. Egyenes: Kolostorok rejtekéből. — Kubinyi Décse: B. Jámbor Ferenc. — Terényi István: Előhang B. Őzséb életéhez. — Pálos krónika. — Engesztelés Műve Központi Titkárságának közleményei. — Gyermekeknek.

Per Mariam ad Cor Eucharisticum

Az Úr Jézusnak a főpapi imában kifejezett óhaja, hogy megismerjék az Atyát és akit küldött, Jézus Krisztust. „Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged (Atyám), egyedül igaz Istent, és akit küldöttél, Jézus Krisztust.” (Jn. 17, 3.) Az Atyát pedig az ismeri, aki Jézus Krisztust ismeri. „Fülp, aki engem látott, látta az Atyát is... mostantól fogva ismeritek őt és láttátok őt.” (Jn. 14, 7—9.) Aki pedig az Atyához akar eljutni, annak egyetlen útja van. „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához másképp, mint én általam.” (Jn. 14, 6.)

A legfőbb cél elérésének és a leghörszentebb feladat beteljesítésének, amelyet a Teremtő szabott meg, egyetlen és kizárólagos útja az Úr Jézus megismerése, elismerése és hűséges, buzgó tisztelete. Ismerni Őt személyében, lényében, küldetésében, szándékában, tetteiben, életében. Ismerni Szívében, gondolataiban, óhajában, érzéseiben, mint Szent Pál mondja: „Ugyanazt az érzést ápoljátok magatokban, mely Jézus Krisztusban is megvan.” És elismerni annak, akinek valóban megismertük. És megadni neki azt a tiszteletet és hódolatot, mely személyét ez ismeret alapján és ezt megelőzőleg az ő lényéből megilleti.

Ismernünk kell Jézus Krisztust. A történelmi Krisztust, akiről a kinyilatkoztatás beszél, az evangéliumi Krisztust; az Egyházban és az Oltáriszentségben köztünk tovább élő Krisztust, Aki velünk van mindennap a világ végezetéig.

Vajjon ki fogja föltárni előttünk az Ő csodálatos lényének főséges titkait? A testté lett örök Ige titkát és csodás életét? A Corpus Christi mysticum és az oltáriszentségi élet mind mélyebb és mélyebb ismeretébe ki vezet be mindnyájunkat, hogy megismerjük Őt, akit az Atya küldött?

Per Mariam! — a Szűzanya által tárul föl előttünk igazában e titok.

Ahogy az Atya megismeréséhez az egyetlen út Jézus Krisztus ismerete, úgy Jézus Krisztus igazi és tökéletes megismeréséhez a Szűzanya által jutunk el.

Ő az, akivel először közölte és akire rábízta az Atya az Igét a Szentlélek közreműködésével, aki a maga hétszerezes ajándékával ékesítette föl szűzi jegyesét. Ezeknek elseje az értelem, az intelligentia ajándéka, melynek fényével belül olvasott (intus legere) az isteni intézkedésekben és titkokban. Senki oly egységben és egyesülésben nem élt Jézussal, mint a Szűzanya. Senki oly mélyen nem hatott be Szívébe és élete titkaiba. Senki úgy

nem ismerte, mint a Boldogasszony. És senki úgy, annyit és olyat róla mondani nem tud, mint a boldog édes Asszony. „Mária pedig mindez igéket megőrizé Szívében.”

Általa lett a Verbum caro — az Ige testté.

Ott volt a Corpus mysticum — a titokzatos test, az Egyház születésénél.

S valószínű, hogy ott volt a Corpus Eucharisticum, az Oltáriszentség rendelésénél is. Tehát az egész, a teljes Krisztus titkaiba és életébe nyert betekintést.

Ő Krisztus életének egyedüli teljes birtoklója és ismerője.

Általa ismerhetjük meg mi is teljesebben Krisztust, a Corpus mysticumot és a Corpus Eucharisticumot — Jézusnak az Egyházban és az Oltáriszentségben köztünk való életét. Per Mariam ad Cor Eucharisticum.

Ez vet világosságot a Szűzanya iránti különös nagy tiszteletünkre és hozzávaló ragaszkodásunkra, a Mária kegyhelyekre, az ő megjelenéseire.

Ezért oly szép a Boldogasszony évének találkozása az Eucharisztikus Szentév tízéves fordulójával.

Ahogy Szűz Mária adta és megőrizte először Jézus Krisztust a világnak, úgy adja és őrzi meg nekünk most is.

Legyen áldott és magasztalt érte mindörökké!

P. Csellár Jenő O. S. P.

Felv.: Oláh K. Festette: Feszty M. B. Őzséb.

ÁRA: 2'— FORINT.

Eucharistia és engesztelés

Abban a kórházban, ahol magam is gyógyulást keresek, fekszik egy gyógyíthatatlan beteg. A szomorú az, hogy lelke betegobb testénél is, de a jó Szűzanya irgalmából talán nem gyógyíthatatlan. Eddig azonban még elevenen fölbomló szervezete se törte meg hitelenségét. „Ha lenne Isten, — mondja — emelt fővel jelennék meg előtte.”

E néhány szó mélyen bevilágít abba a kor-szemlembé, amely körülöleli életünket. A büntudat progresszív elhalásával állunk szemben még a hívők világában is. *Minden vallásos megmozdulás ellenére is alig van fogalmunk Isten végtelen szent-ségéről, a bűn szörnyűségéről, a megsértett isteni Felség engesztelésének szükségességéről.* Csak egy adat szalad hirtelen a tollam alá. Magyarországon jelenleg 100 születéssel szemben 214 magzatölés áll! Egy kis ország minden pontján, a nap minden órájában gyilkosság történik, sőt a legsúlyosabban minősített gyilkosság! Szülő öli meg és taszítja örök kárhozatba saját gyermekét! S talán a legtöbbje szociális viszonyokra, esetleg kényelmi szempontokra hivatkozva emelt fővel áll Isten elé! Ez már nemcsak egyesek bűne, hanem magának a nemzeti léleknek romlottsága. Bizonyos tehát, hogy Isten fölháborodása is az egész nemzet ellen irányul.

A közösség bűneiért a közösségnek kell engesztelnie. A magyarság bűneivel szemben a magyarságnak kell megindítania az engesztelés nagy művét! Nézzük meg tehát közelebbről az engesztelés teológiáját.

Nehéz vállalkozás az evilági beállítottságú embernek a természetfölötti titokról beszélni. Még ha hiszi is őket, életét más erők alakítják. Élet-érzése teljesen idegen a természetfölöttivel szemben, nem is tud fölmelegedni irányában. Szerinte minden arra szolgál, hogy kényelmét, földi boldogságát szolgálja, még Isten is.

A teremtést úgy fogjuk föl, hogy Isten mindent érettünk alkotott s a mi boldogságunkra rendelt. Pedig a teremtés célja Isten dicsőítése. Nem az emberért van minden, hanem az egész mindenség az emberrel együtt az Istenért. Igaz, Isten végtelen jósága úgy intézte, hogy az ő dicsősége egyben az ember boldogságát is jelentse. Ma azonban az ember e kettőt elválasztotta egymástól s legtöbbször abban keresi boldogságát, ami Isten dicsőségének súlyos megsértése.

Ugyanígy vagyunk a megváltással is, ott is az embert állítjuk előtérbe. A megváltás valójában négy szálból szövődik: Istent meg kell engesztelni, neki méltó elégtételt kell szolgáltatni, az embert ki kell ragadni a bűnből s a kegyelem állapotába visszahelyezni. Igaz, a végtelen isteni irgalom itt is úgy intézkedett, hogy az ő dicsőségének helyre-állítására egyben az ember megváltását is magával vonja. De azért itt is az Isten az első. *Tehát az egész megváltás alapvető mozzanata az engesztelés!*

Ha már együtt említettük a teremtést és megváltást, folytassuk tovább a kettő összehasonlítását. Legtöbbször úgy képzelik el a teremtést, hogy Isten az idők elején létrehozta az egész mindenséget s azóta csupán fönttartja. Pedig a teremtés kezdet óta folytonosan tart. *A világ fönttartása nem más, mint azoknak a tényezőknek folyamatossága, melyek a teremtés pillanatában hatni kezdtek.*

Alkalmazzuk e gondolatot a megváltásra. Ezt is helytelenül úgy szoktuk fölfogni, hogy Krisztus kereszthalála pillanatában történt meg és be is fejeződött. *Pedig a megváltás ma is tart s nem más, mint azoknak a tényezőknek állandó folyamata, melyek az Úr Jézus kereszttáldozata után hatni kezdtek.* Az Úr Jézus ma is engesztel, ma is elégtételt nyújt és ma is visszafogadja a bűnöst az istengyermekség kegyelmébe.

Mindez elsősorban az eucharisziás áldozatban történik. A szentmise tehát alapjában véve engesztelés. Így tanítja ezt a trentói szent zsinat: Ez az áldozat valóban engesztelő s általa nyerünk irgalmat és kegyelmet Isten előtt. (Sess. XXII, cp. 2.) Érdekes, a zsinat e helyen a kegyelmek és az isteni irgalom kieséséről (impetratio) beszél és mégis engesztelő áldozatot (sacrificium propitiatorium) mond. Ezzel is nyomatékoztatni akarja, hogy minden kegyelmek közlésének előfeltétele az engesztelés.

Az Úr Krisztus ott áll az Atya oltára előtt, saját vérenek kelyhét tartja kezében. „*Semper vivens ad interpellandum pro nobis.*” (Hb. 7, 25.) Ugyanő jelenik meg minden szentmisében a színek fátyola mögött, hogy engeszteljen azokért, akik oltárát körülállják. *Faber* nagyon találóan mondja egy helyen, hogy minden szentostyának külön története van. De ugyanúgy mondhatjuk, hogy minden szentmisében is külön története van az Úrnak. Ő, aki megdicsőült testével az égben engesztel az

egész emberiség bűneiért, a szentségi színek alatt a szentmisében azért a kis csoportért engesztel, mely Őt a miséző pap kezei által a mennyei Atyának bemutatja, fölmutatja.

Mivel pedig az *áldozat* és *áldozás* elválaszthatatlan egymástól s az Oltáriszentség közvetítő Krisztus *fizikai* és *misztikus* teste között, ezért, mikor a szentáldozásban magunkhoz vesszük, nem csupán lelkünk táplálására, nemcsak magánáhítatunk fölszítására tesszük ezt, hanem hogy egyesüljünk Krisztus áldozati szándékával, engesztelő lelkületével.

A szentáldozáskor előremegyünk az oltárhoz, azután magunkhoz vesszük az Úr szent testét, majd sietünk vele elvonulni egy magános szögletbe, hogy kizárólag a miénk legyen. Krisztus viszont valamennyiünket az oltárhoz vont, hogy valamennyien egyek legyünk az egyetlen áldozatban (*vinculum unitatis*). Mi szeretnénk kiragadni őt az áldozatból (törekvések, hogy az áldoztatást elválasszuk a szentmisétől), Ő pedig arra törekszik, hogy valamennyiünket a szentáldozás által belesodorjon az áldozatba. Hogy emberi szíveken keresztül, soha meg ne szakadó láncolatban engesztelje a mennyei Atyát. Óvakodjunk tehát attól, hogy a szentáldozást teljesen a pszichológia szubjektív síkjára vonjuk le, inkább engedjük, hogy általa lelkünk a kultusz objektív magaslataiba lendüljön.

Végül vessünk még egy pillantást a *tabernákulumra*... A szentmise gyertyái kialszanak, az áldozók lassan elszélednek, de ég továbbra is halk libegéssel az örökmécs, jeléül annak, hogy az Úr tovább folytatja rejtett életét közöttünk. Csodálatos megfigyelni ebből a szempontból az Egyház kultikus történetét. Hogyan foglalja el mindjobban a tabernákulum a templom központi helyét, a főoltárt. Ezt még az idevonatkozó rubrikák sem tudják megakadályozni. Annak jele ez, hogy az Úr nemcsak a szentmisében és a szentáldozás formájában akar velünk maradni, hanem templomaink magányában, tabernákulumaink elhagyatott csendjében is. *Akik szentséglátogatást végeznek, köréje térdelnek, belé kapcsolódnak... engesztelnek a közösségért.*

Most van az ideje, hogy találkozzunk az Eucharistia legmélyebb titkával, az engeszteléssel

ír. Maria Pius

„A pálosok vezetnek a magyar földön élő szerzetesrendek között a Mária-tisztelet, a Nagyasszony-tisztelet terén; 30 templomukat szentelték tiszteletére. Monostor-templomaik látogatott híres Mária-kegyhelyek.”

Más ének a Boldogságos Szűzről

*Fiú Anyja, Atya Lánya,
A büntherhelt lelket szánva,
Közbenjárónk vagy nekünk.*

*Halld meg esdő kérésünket:
Bűneinktől ments meg minket,
S mindig áld dicséneked.*

*Uradnak Te készítetted
Földi ágyát, hogy elhitted
Gábor angyal jóhírét.*

*Benne a mi vérünk lángol,
S mégsem e testnek jogából
Szülte Isten: Gyermekeit.*

*Mindörökkön él egében,
S megszületik az időben,
S Anyja a Szűz Mária.*

*Világ üdve lett e lányka:
Istenét méhébe zárva,
S így lett Ő Ember Fia.*

*Halld: ezt eddig sosem tette:
Az Ige magára vette
Testünk, mit Szűztől kapott.*

*S Szűz szoptatja Teremtőjét,
Csillag táplál Napot; kér még
A kút dúsabb harmatot.*

*Ó, Szűz, boldog Isten Anyja,
Kérünk, kezed nagy hatalma
Nyissa bűnünk börtönét.*

*S megtisztulva, üdvözülve,
Veled együtt így örülve,
Lesz honunk a boldog ég.*

(Sequentia régi pálos misekönyvből.)

Ford.: Bodroghy Szabolcs.

Az őszi és a tavaszi missziós időszakban a pálos atyák kb. 50 alkalommal tartottak népmissziót, lelki gyakorlatot, triduumot stb. Kiemelkedőbbek P. László hajdúböszörményi, békéscsabai, bajai; P. Ákos csokonnyavisonai, P. Ferenc kismenedi, legyesbényei, budajenői, szolnoki; P. Ágoston túskevári, cinkotai; P. Jenő tápiósápi, kabai és P. Pál gyógypedagógiai lelki gyakorlatok.

Remete Szent Pál nyári ünnepe. A hat éven aluli gyermekeket áldják meg ezen a napon Remete Szent Pál ereklyéjével, aki a kisgyermekek különös pártfogója. A Sziklatemplomban tartott áldásra igen sok munkásszülő hozta el kisgyermekét, hogy Remete Szent Pál különös égi oltalmába ajánlja.

Engeszteljen az ország Jézus Szívével

Talán semmiről sem hallunk napjainkban előadásokban, lelkigyakorlatokon, szentbeszédekben és semmiről sem olvasunk hitbuzgalmi folyóiratokban annyit, mint az engesztelésről. És voltak már olyanok is, akik megsokalták az engesztelésre való állandó és sürgető felhívást. De ha lehet mondani, hogy valamiből sohasem lehet túlsok, akkor ezt az engesztelésről mondhatjuk. Hiszen, amióta a bűn a világra jött, azóta az engesztelés tüzének nem szabad többé kialudnia. És ha meggondoljuk, hogy egyetlen súlyos bűn is mekkora önmagában, s mekkora büntetést érdemel meg; ha megfontoljuk, hogy egyetlen súlyos bűnért az egész emberi nem sem tehetett eleget az igazságosság teljes mértéke szerint, akkor nem egy bűn, hanem a világnak, a saját magunknak számtalan bűne sohasem feledtetheti el velünk az engesztelés szükségességét és sohase mondhatjuk, hogy elég volt az engesztelésből. A bűn büntetést érdemel, és *ha az engesztelés által saját magunkon nem büntetjük meg a bűnt, akkor Isten bünteti meg azt rajtunk*. Épp ebből a szempontból is mondhatjuk, hogy az események nem adtak igazat azoknak, akik úgy vélekedtek, hogy már sok is az engesztelésből. Itt az utolsó óra: vagy engesztelnünk vagy bűnhőd-nünk kell bűneinkért.

Az engesztelő hullámnak, ha így nevezhetjük, megindítója maga a Szentatya, mégpedig a jelenleg uralkodó és annak dicsőséges elődje, XI. Pius pápa 1928-ban kiadta nagy körlevelét a Jézus Szíve-tiszteletről s ebben épp az engesztelést jelöli meg, mint ennek a tiszteletnek legsajátosabb gyakorlatát. Ebben a körlevélben egészen részletesen kitér az engesztelés tárgyára, gyakorlatára és indítóokára s külön engesztelő imádságot ír elő Jézus Szíve ünnepére. Ezt az imádságot, mely épp a modern kor vétkeire tér ki részletesen, azóta állandóan imádkozzuk. Nem kevésbé hatásosan szólít fel minket utóda XII. Pius pápa az engesztelésre. Teszi ezt a világ felajánlásával a Bold. Szűz szeplőtelen Szívének és a fatimai eseményekkel kapcsolatban. De mindkét pápa nem valami elvont elméleti okból ír épp napjainkban az engesztelés szükséges voltáról, hanem mint a kor sajátos követelményét tünteti fel az engesztelés különös szükségességét.

Ezen a háttéren újabb okot szolgáltat az en-

gesztelésre a mult világháború kitörése óta az a helyzet, melyben számos ország katolikusait, magát a Szentszéket látjuk; a szeretet és igazságosság ellen elkövetett sok hajmeresztő vétek és kegyetlenség, mely már-már elfelejteti velünk, hogy keresztények vagyunk. Gondoljunk csak védtelen emberek legyilkolására, gondoljunk a tömegsírokra, melyekbe ártatlanokat eltemettek; gondoljunk az elpusztított templomokra, kórházakra, a lebombázott gyermekekre, betegekre, védtelen lakosokra, mikor nem katonai célokat, hanem magát az ártatlan lakosokat érték a repülőök támadásai. Soha az emberi jogok ellen úgy nem vétettek, mint napjainkban.

Ha hozzávesszük, hogy mindez minket is oly közelről érintett és ezt szembeállítjuk országunk bűneivel: a sok elhangzott káromkodással és isten-nyalázással, a házasság ellen elkövetett számtalan bűnnel, a válásokkal és újránősülésekkel a legmagasabb körökben is, a sok házasságtöréssel és a gyermek ellen elkövetett megszámlálhatatlan gonosztettel, a rossz példával, melyet nem egyszer vezetőemberek adtak az erkölcstelen életmódban és párbajozásban, az emberietlen kegyetlenkedéssel, mellyel sokszor ártatlan gyermekeket, terhes anyákat, védtelen öregeket is halálba vittek, családokat egymástól elszakítottak: akkor jobban, mint valaha időszerűnek és szükségesnek kell látnunk az engesztelést. Erre hathatósan felszólít minket maga az égből elhangzott szózat is Fatimában, melyet komolyságában nem mernek már kétségbe vonni, akik az ottani eseményekkel elfogulatlan lélekkel foglalkoztak. Nekünk magyaroknak pedig ösztönzésül szolgál még különösen annak a magyar királyleánynak szenttéavatása is, aki egészen hasonló történeti constellatio-ban, mint amilyenben mi most élünk, a nemzet, az ország áldozata lett. Felszólít minket azoknak az újabb szentéletű magyaroknak példája, akiknek szenttéavatását már hivatalosan tárgyalják, az engesztelő szellemű Bogner Mária Margit, a szenvedésben hősie Kaszap István és újabban Batthyány-Strattmann László, a családi élet és felebaráti szeretet tündöklő mintaképe, Bódi Magda, a fűzfői munkásleány és Apor Vilmos győri püspök mint a tisztaság erényének hősei és áldozatai.

De hogyan engeszteljünk?

Az engesztelésnek első és legjobb módja: szüntessük meg az okokat, melyek Isten haragját ránk lehívják. Vonjuk vissza akaratumkat a bűntől. Hiába imádkozunk, hiába végzünk bármilyen engesztelő cselekedeteket, hiába vezetünk körmene- teket, ha szívünket vissza nem vonjuk a bűntől. Szűnjék meg tehát minden káromló, Isten és a szenteket gyalázó szó minden magyar ember ajkán. Legyen tudatában mindenki, hogy minden károm- kodó szóért a nemzet előtt felelős. Legyen ismét szent a családi élet, legyen tiszta az ifjúságunk. Szűnjenek meg a válások és a vétkek a gyermek ellen. Legyen szent a vásár- és ünnepnap. Ne szent- ségtelenítsük meg az Úr napját szolgálai munkával. Legyenek teli a templomok és szüneteljen a munka a gyárakban és a mezőn. Ez a visszatérés Istenhez és e nélkül nincs és nem is lehet szó engesztelés- ről.

Allítsuk szembe a hitetlenséggel eleven hitün- ket és a hitből fakadó igazán keresztény életünket. Az istenkáromlásokkal szembe mélységes imadá- sunkat. A gyűlölettel szembe szeretetünket. A tisztátalansággal szembe tiszta életünket. Ajánljunk fel minden szenvedést, nélkülözést, kellemetlensé- get az engesztelés szellemében. De még a legkö- zönségesebb dolgokat is: étkezést, pihenést, üdü- lést is engesztelő szándékkal végezhetjük, ha a jó- szándék és mértékletesség által úgy végezzük ezeket a dolgokat, amint az Istennek tetsző s ezzel eleget teszünk azokért, akik mindezt Istennek nemtetsző módon végzik. Így egész napunk, egész életünk,

még alvásunk és pihenésünk, sőt szórakozásunk is engesztelő jelleggel fog bírni.

De rendkívüli idők, rendkívüli veszélyek, rend- kívül bűnök rendkívüli engesztelést is követel- nek. Még mindig nem ragadta meg az engesztelés szent tüze népünk s főleg értelmiségünk zömét. Még mindig alszunk bizonyos álbiztonság téves tudatában vagy valami akaratküli fatalizmussal adjuk meg magunkat a sorsunknak vagy csak ter- mézetes eszközöktől várunk menekülést a bajok- tól. Istenhez kevesen fordulnak s életük megjaví- tására s hősi engesztelésre még kevesebben gon- dolnak.

Fogadjuk meg tehát tehetségünk szerint Jézus Szíve ünnepének nyilvános és kötelező megtartá- sát, ha hazánk a jelen bajokból szerencsésen meg- menekül. Hiszen felajánlottuk országunkat Jézus Szívének az első világháború kitörésekor s meg- újítottuk felajánlásunkat az eucharisztikus világ- kongresszus utolsó napján. Most volt annak tíz- éves fordulója. Legyen ez a fogadott ünnep fel- ajánlásunk betetőzője és koronája!

Megindult a mozgalom az engesztelő Szűz Mária, a Világ Királynője-szentély felépítésére is. Hirdesse ez egykor hálánkat a Szent Szűz, a Ma- gyarok Nagyasszonya iránt, hogy a mélységből ki- ragadta s ismét naggyá, boldoggá tette országát!

Legyünk meggyőződve, hogy csak a nagylelkű engesztelés ad erőt a harchoz és kitartáshoz, csak ez biztosítja hazánk fennmaradását egy további ezer évre.

P. Csávossy Elemér S. J.

AZ ENGESZTELÉS TEOLÓGIÁJA

II.

A nagy változás.

Az előző közleményben megismerkedtünk, kedves engesztelő Testvérek, az emberiség életének azzal a boldog korszakával, amely az első bűn elkövetését előzte meg. Láttuk, hogy őszülünk vallásos életében nem található az engesztelésnek nyoma mindaddig, amíg Isten tiltó parancsát a Kísértő szavára meg nem szegték. Engedetlenségük forrása lett az emberiség egyetlen és igazi tragédiájának: a bűnnek!

A bűn elkövetése súlyos következményeket vont maga után s mélyreható változásokat idézett elő az ember vallási életében, amely — tudjuk — nem más, mint Isten és az ember egymáshoz való viszonyának tökéletes összhangja. A bűn elkövetésével ez az összhang teljesen eltűnt. **A bűnös ember nincs már többé a szeretet kapcsolatában Istenével,** ellenkezőleg láza- dásával Isten ellenségévé vált. Isten kedves gyerme- kéből a harag fia lett.

A bűn állapotában az ember már nem csak az Istent imádja. Szíve már nem csak az Isten felé, ha- nem inkább a teremtmények felé hajlik. A bűn a tö- kéletlen és alacsony dolgokhoz köti az istengyermeki életre meghívott ember szívét. **Ezért minden bűnben van valami a bálványimádásból.** A bűn a teremtmé- nyeket úgy tekinti, mint az ember legnagyobb javát, Istennel azonosítja az Ő kezének alkotásait.

A bűn elkövetése előtt a vallási életben Isten szeretete uralkodott. Most, a bűn után, az Isten gyű- lölete törekszik uralomra jutni az ember lelkében. A bűn Isten gyűlölete és a teremtmény rendetlen sze- retete. Ezzel súlyossága is nő, mert **Isten a legna- gyobb viszontszeretetet várja tőlünk mindazokért a javakért, melyekkel oly gazdagon megajándékozott bennünket.**

Végül az ember a bűn állapotában nem enged- meskedik többé az Istennek. Köti őt ugyan változat-

lanul az engedelmisség törvénye, de éppen a bűn elkövetésénél engedetlenné válik. Az a bűnnek egészen különleges tulajdonsága, hogy a mélyén ott rejlik a rettenetes szó: „Non serviam!” Nem engedelmeskedem! A bűn tiltakozás Isten korlátlan és feltétlen hatalma ellen.

Ime ez a bűn állapota, ez az a szörnyű változás, melybe őszüleink belezuhantak az első bűn elkövetésével. Az első bűn alapjaiban felforgatta azt a boldog állapotot, melyben addig éltek, megváltoztatta azt a gyermeki viszonyt, melyben Istennel érintkeztek.

A bűn siralmas következményei.

A bűn Isten fölségét sértette meg. Az isteni, a teremtő Fönség szenvedett sérelmet a teremtett lény, az ember részéről. Az isteni igazságosság feltétlenül megkövetelte tehát, hogy teljes elégtételt nyerjen a sérelemért. Az isteni méltóság nem tűrhette, hogy büntetés nélkül maradjon az elkövetett bűn.

Az elégtétel, melyet az isteni igazságosság feltétlenül megkövetelt, az engesztelés megjelenése az emberiség történelmében. Az engesztelés azzal kezdődik, hogy az isteni igazságosság követelte elégtételt Isten megkapja.

Ha az ember nem akar önként elégtételt nyújtani, a végtelen isteni igazságosság akkor sem hagyhatja büntetlenül a bűnt, mert az feltétlenül elégtételt követel!

Az elégtételadás az emberiség életében az első bűn büntetésével veszi kezdetét.

Mi lett a bűn büntetése?

A kinyilatkoztatásból tudjuk, hogy mi lett őszüleink bűnének büntetése.

1. A büntetés a Paradicsomból való kiűzetéssel kezdődött. Az emberi képzelet hiába igyekszik maga elé rajzolni, milyen volt őszüleink kiűzése a Paradicsomból. Nem csupán azt jelentette, hogy el kellett ezt a helyet hagyniok, hanem főleg, hogy a földi élet változott meg számukra. Eddig a föld a boldogság és öröm helye volt, ezentúl a küzdelmek és szenvedések helye lesz. A férfi ezentúl homlokának izzadságával fogja a mindennapi kenyeret előteremteni, a nő fájdalommal fogja gyermekét e világra szülni. Az élet forrása a szenvedések forrásává válik. Az ember többé nem mosollyal, nem boldogan jön a világra, hanem a fájdalmak gyermeke lesz.

2. De nem az a legsúlyosabb a büntetésben. Nem a fájdalmak kezdete a tragédia kezdete, hanem a **kegyelem állapotának elvesztése.** A kegyelem Isten legnagyobb ajándéka volt, ezzel vált az ember Isten életének részesévé és a mennyek országának örökösévé. A bűn által az ember eltépte Istennel fűző kötelékét, következésképp elvesztette a kegyelmet. Többé már nem Isten gyermeke, nem tagja többé már Isten nagy családjának.

3. A bűn Isten elleni lázadás, büntetése is hasonlól. Ezentúl lázadás lesz az ember természetében. Az alacsonyabbrendű ember lázadt fel ugyanis a magasabbrendű, az isteni ellen. Ettől kezdődően állandó lázadás üt ki az emberben, alacsonyabb természete fellázad a magasabb ellen. Szünetei, testi kívánságai az értelem és az akarat ellen fordulnak.

4. Nemcsak a kegyelmet és a természetfeletti nemességet veszítette el az ember, hanem emberi természete is megromlott. Értelme, amely eddig éles és világos volt, elhomályosodott. Az igazság megismerésében elgyengült, az élet anyagi terhe lenyomja. Az akarat, a legerősebb mozgatója életének, elerőtlenedett úgyannyira, hogy alacsony szenvedélyeinek valóságos rabszolgájává lett. Tehetetlen foglya a rossz hajlamoknak. A többi emberi képességek, melyek a magasabbakat szolgálták, megromlottak, a jó felé irányuló hajlamuk meggyengült, s nagy fokban megerősödött bennük a rendetlen, tiltott örömök felé való sóvárgás.

Ime, az emberi természet megváltozása! Elvesztette Istentől kapott ajándékait, melyekkel Isten oly csodálatosan kitüntette. Egészség helyett betegségek, halhatatlanság helyett a halál lett az osztályrésze.

A vallási élet új tényezője.

A bűn által megváltozott az ember állapota, megváltozott a vallás is.

A vallás eddigi tényezői és kötelességei mellé újak léptek. Az isteni igazságosságnak ezentúl elégtételt kell nyújtani, s ezt az elégtételyújtást engesztelésnek nevezzük. Vajjon lehetséges kiengesztelni Istent? Lehetséges jóvátenni mindazt, amit a bűnnel elrontottunk?

Megbocsát Isten?

Két lehetőség képzelhető el:

1. Isten elfogadja az elégtételt és megbocsátja az emberek bűnét. Avagy:

2. Nem fogadja el az elégtételt és többé nem bocsát meg a bűnös embereknek.

Ime, a súlyos probléma, lehetséges-e elégtételt nyújtani Istennek? Olyant, amely megfeleljen a végtelen isteni igazságosságnak. Vajjon az ember kiengesztelheti Istent?

E probléma megoldásában rejlik az emberi nem sorsának alakulása. Ennek megoldásától függ minden egyes ember boldogsága.

Azonban, kedves engesztelő Testvérek, ennek a súlyos problémának tárgyalását hagyjuk a következő alkalomra!

Dr. Erdey Ferenc

„Ám a vallás fátylavívője, a kereszténység kapitánya, Szent László követője mégis leginkább a Mária-tiszteletért járt Márianosztrára. Ő is, a pálosok is nagy Mária-tisztelek.”

—o—

„Ahogy a pálosok védték Márianosztrát a pogány áradat ellenében, úgy védjük mi is Isten rendelte várunkat, a családi szentélyt.”

—o—

„A mult megszentelt Mária-kegyhelyein... megtaláljuk a pálosok elejtett, elszakadt rózsafüzérét. Legények, férfiak, leányok, asszonyok, utolsó maradék krajcáraitokon is vegyétek meg az olvasót magatoknak. Imádkozzátok ifjúságért, foglyokért, Egyházért, hazáért.”

P. Gyéressy Ágoston O. S. P.:

Eucharisztikus művészetünk

I. Magyar kelyhek

A magyarság vallásos érzésének mélységeit éppúgy megihlette a titokzatosan köztünk maradó Szeretet édes csodája, mint bármely más nemzetét. Bizonyosság rá oltári-szentségi énekeink tündöklően gazdag és ékes dallam-sora vagy akár Kodály Zoltán öt Tantum ergoja. S a világirodalomban is keresni kellene Prohászka Ottokár eucharisztikus írásainál bensőségesebb, áhitatosabb és tüzetesebb vallomásokat. E kis tanulmányban csak a képzőművészetek felé fordul figyelmünk. Művészet-történetük jelentős része kétségbevonhatatlanul dokumentálja a magyar teremtő géniusz mélységes hódolatát a legédesebb Misztérium előtt. Hisz Őt őrzik ezer éve féltő szeretettel legszebb templomaink, remekbe-faragott oltáraink s világhírű kelyheink.

*

A leghamarább virágzásba borult magyar ötvös-művészet románstíliú kelyheiből egy sem maradt ránk. Csak történelmi följegyzések őrizték meg árpádkori székesegyházaink egykor dús felszerelésének mesés hírét, hogy csak egyet említsünk: 1276-ban Csák Péter a veszprémi kincstárból gyöngyökkel és drágakövekkel kirakott tizenöt színarany és hús színezüst kelyhet rabolt el többek között. (Gerevich Tibor: Magyarország románkori emlékei, 1938, Budapest, 244. l.)

Gótikus kelyheink aránylag szép számban maradtak fenn. A budavári koronázó templom (1350?), a győri székesegyház (1425?), az esztergomi bazilika (1450?), a pannonhalmi főapátság (1482), a nemzeti múzeum (14. sz.), az iparművészeti múzeum (16. sz.), a gyöngyösi Szent Bertalan-templom (15.—16. sz.)... nem egy darabját őrzi középkori ötvösségünk remekeinek. E karcsú kelyhek — előbbi korok primitív formáival szemben — már világosan és arányosan tagolják a három főrészt: a kupát, a gombot és a talpat, melyeket pazar bőséggel borít a sodronyománc, a Jézus életét bemutató relief, sőt a gótikus díszű fiatornyocskákba zsúfolt szentek egész serege. Legcsodálatosabb darabja e művészetnek a Suky Benedek, erdélyi nemes által készítettett s a 15. század közepéről származó aranyozott ezüst misekehely: Hatkarélyos talpa áttört díszítésű. A talpperem felületén latin minuszkulás felirat. Áttört talpsávja szőlőindás díszítésű. A karélyok sarkaiban levő kápolnácskában szentek ülő kis alakjai vannak elhelyezve. A talpmező hat cikkelyének egyikében háromágú koronából kinövő farkasfejes címer. A többi öt mezőben váltakozva kék és zöld alapon fehérvirágos sodronyománc. A láb felső részén hasonló díszítmény. Az övpárkányt fiálék közé fogott hat számárhátives fülke helyettesíti, benne szentek félalakos figurái. A hatszögű szár csúcsíves fülkéiben szentek szobrocskái. Sodronyománcos és rozettás sávokkal hat részre osztott gombján gót kápolnácskákban Jézus, Mária és angyalok alakjai láthatók. Kosarának alsó részén sodronyománcos díszítmény. Felette sodronyománcos csegelyek közt kézománcos alapon az angyali üdvözlet, a három királyok imádása, a trónon ülő Madonna, a Kálvária jele-nete, a Pietà és a feltámadt Krisztus félalakját tartó két angyal lapos domborműve van alkalmazva. E fölött latin felirat az adományozó nevével. Kosarát hármasszelekből álló párta koronázza. — Egy különösen szép gótikus szentségtartóról is meg kell itt emlékeznünk, a

16. század elejéről, jelenleg a győri székesegyház büszkesége: Hosszúkás talpa csúcsbafutó, hatkarélyos. Szárba hajló felső lapján vésett vonalas rajzban Alexandriai Szent Katalin, Assisi Szent Ferenc stigmatizációja, Szent Anna, karján Jézus, oldalánál Mária, Szent István vértanú, Szent Miklós mirai püspök és Szent Kristóf a gyermek Jézussal. Nodusa hármasszelekből áll. A tölcserésen kinövő négyzetes testet négy oszlop három baldachinos fülkére osztja. A két szélesebb Szent Klára és Szent Orsolya szobra, a középső nagy fülkében pedig a kerek, lombdíszítésű Szentségsátor áll. A középrész fölött gazdag oromzatos és hajlott fiálés, hosszúkás, hatszögű baldachin emelkedik, melyből emeletes, toronyalakú baldachin nő ki, benne a Patrona Hungariae koronával és jogarral díszített alakja. Előtte magyarországi Szent Erzsébet földön ülő koldussal. A felső tornyos baldachin alatt a töviskoszorús Krisztus, előtte térdeplő angyal kehellyel. A talp peremén vésett vonalas felírás: O Mater Dei memento mei! és kétszer beütött megfej-tetlen ötvösjegy.

A reneszánsz kehely a roskadásig dekorált gót kelyhekkel szemben visszatér a nemesen egyszerű formákhoz. Klasszikus eredetéhez híven dús szövevényű indadíszek helyett akantusz levelek s puttók ékítik széles törzsét (1522. Győri székesegyház).

A barokk kehely felvonultatja e lázas, szertelen, forradalmi stílus minden alkotóelemét: szeszélyesen, nyugtalanul hajlítja, tördeli a vonalakat, a formákat, valósággal építészeti tagolja a talpat, a szárat, a kosarat, mint pl. a Mária Terézia által 1744-ben gróf Erdődy Gábor Antal egri püspöknek adományozott kelyhen.

A rokokó kelyhek dekoratív pompája még pazarabb. Túlfinomult, karcsúvonalú kartusok, voluták, rocaille-ok tékozló bőségben, igazi francia könnyedséggel, izléssel és eleganciával bővölik el a szemlélőt (Iparművészeti Múzeum, 1750?). Egyik kiváló művésze e kelyheknek Szilassy János löcsei ötvösmester. Az egri ferencesek templomában van egy finom monstranciája is: Talpa hullámos szélű. Boltozatos lábán négy kartusban egy-egy ovális medailon, Mária életéből vett jele-nettel. Szárán pálmalevélszerű dísz, gombja csigás váza-alak. A Szentségházat festett zománckvirágkoszorú övezi, benne jelenetek Krisztus életéből, körben fehér ékkövek. A koszorút övező kartuson két térdeplő, festett-zománccos angyal, fent a Szentleket jelképező galamb fölött három tojásidomú zománckép között az Atyaisten alakját láthatjuk. Talpán a rendelésre vonatkozó latin felirat. Löcsei hitelesítő bélyeggel és I. S. (Szilassy János) mesterjeggyel, 1752 körül.

Klasszikus és egyéb történelmi stílusokat lelketlenül és minden művészi érzék nélkül utánzó neokelyhek ismertetését szándékosan mellőzve (19. sz.), századunkban az egyházművészet is — hosszas tapogatózás és céltalan botorkálás után végre magára talál s a mai világ egyszerű és nagyvonalú formanyelvén is ki tudja fejezni örök gondolatait. XII. Pius „Mediator Dei et hominum” enciklikájában a legkegyelmesebben buzdítja művészeinket: „Nem szabad előítéletből és általánosságban megvetni és lebecsülni a modernebb stílust és formákat, amelyek inkább is illenek a ma használatos anyagokhoz; másfelől viszont nem szabad túlzásokba sem esni... Ezeket az elveket figyelembe véve

azonban semmiképen sem szabad gátat szabni a mai idők művészetének, amely a szent helyeket és szertartásokat akarja kellő tisztelettel szolgálni. Járuljon csak hozzá a mai művészet is ahhoz az évszázados istendicsérethez, amellyel a legnagyobb lángelmék hódoltak az Úrnak. E mellett azonban lelkiismeretünk szavára hallgatva, sajnálkozásunkat és rosszaságunkat fejezzük ki az olyan műalkotások és az olyan stílus fölött, amelyet egyesek mostanában igyekeznek divatba hozni és amely sokkal inkább az igazi művészet megrontásának és eltorzításának nevezhető, sérti a keresztény mértékudást és áhitatót és bántja az igazi vallásos lelkiületet. Meg kell tiltani, hogy ilyen alkotások bekerüljenek a templomokba és ha bekerültek, el kell onnan távolítani őket, mintahogyan egyáltalán mindent ki kell küszöbölni, ami sérti a hely szentségét." (C. I. C. Can. 1178.) Ez — mellesleg — a giccsek borzalmas áradatának is szól, melyben valóságos fuldokolnak templomaink. De Megyer-Meyer Antal ötvösművészete a legteljesebb mértékben megfelel a Szentatya kívánalmainak. A Képzőművészeti Főiskolának egykori rektora, s az iparművészeti tanszéknek húsz évig tanára, Európát járt művész, művészete mégis tösgyökeresen magyar és modern, új iskolát, stílust jelent: ősi népművészetünk virág- és irda motívumainak csillogó, dús fantáziával átszőtt újrahangolását. 1922-ben nyeri el az állami nagy aranyérmét, külföldön három Grand Prix-t: Monzában (1923), Barcelonában (1928), Milánóban (1939), hogy a kisebbekről ne is szóljunk. A magyar egyházi ötvösművészetben valóságos forradalmat jelentenek remekbékészült kelyhei, monstranciái, cibóriumai: Esztergom (Kincstár), Pécs (Egyetem), Győr (Püspökség), Kiskunfélegyháza, Székesfehérvár, Cegléd, Budapest (az Eucharisztikus Kongresszus hatalmas Szentségtartója)... de még Svájc, Olaszország, Amerika is őrzi egy-egy darabját kiváló művészetének.

*

II. Magyar oltárok következnek.

„Itt (Márianosztrán) társalgott (Nagy Lajos) a nagytudású és szentéletű pálosokkal. Capistránói Szent János állapította meg róluk 100 évvel később, hogy ha valaki szenteket akar látni, menjen Márianosztrára.”

—o—

„A 300 év előtről hajlékot kért magának pemcsak a már pusztuló és elpusztított pálosok öt és fél évszázados tudománya, művészete, Mária-tisztelete és liturgiája, de a diadalmas katolikus megújulás eszmevilága is.”

FELVÉTEL A PÁLOS RENDBE.

A Magyar Pálos Rend most visszacapott 700 éves bölcsőjében, a Pécs feletti csodaszép Szent Jakab-hegy tetején áll a pálos újoncház. Itt történik a pálos újoncok kiképzése. Felvételüket kérhetik érettségizett ifjak és érettségi nélkül is segítő testvérnek. A felvételi kérelemhez felvételt kérők csatolják: iskolai bizonyítványukat, keresztlevelüket, bérmalevelüket, anyakönyvi kivonatukat, rövid életrajzot, és ha kiskorúak, szülői beleegyezést. A felvételi kérelmet Pálosrend Vezetősége, Budapest, XI., Pálos Kolostor címre küldjék.

Mi történt Fatimában?

Újabb találkozás a Szent Szűzzel.

Június 13-ára kellett a három kis pástorgyermeknek a völgykatlanba menni, ahogy a Jelenés meghagyta nekik. Ekkorra már eléggé híre ment az első jelenésnek. Most már vagy ötvenen el is kísérték a gyermekeket a jelenés helyére.

A jelenés helyén a gyermekek letérdeltek és imádkozták a rózsafüzért. Egyszerre egy villanás jelezte, hogy jön az Úrnő. A jelenlétük nem vették le szemüket a gyermekekről, de a jelenésből semmit sem láttak s az Úrnővel való beszélgetésből sem hallottak semmit.

Tíz percig tartott a jelenés.

Lúcia felbátorodva az Úrnő jóságán, megkérdezte:

— Mi akarsz tőlem?

Az Úrnő erre lelkére kötötte, hogy gyakrabban imádkozzák a rózsafüzért és minden tízed után a következő fohászt mondják:

„Ó, Jézusom, bocsásd meg bűneinket, ments meg minket a pokol tüzétől, vidd a mennybe a lelkeket, különösen azokat, akik leginkább rászorulnak Irgalmadra.”

Lúciától azt kívánta még, hogy tanuljon meg olvasni, ő pedig egy betegért könyörgött az Úrnőhöz.

— Térjen meg s még ebben az évben meggyógyul — válaszolta az Úrnő.

Egy titkot bízott még a gyermekekre, amit minden kíváncsiság ellenére hűségesen megőriztek.

Lúcia kérte még, hogy vigye mindhármukat magával az égbe. Amire az Úrnő így felelt:

— Igen, én hamarosan eljövök Jácintáért és Franciscoért, neked azonban még hosszabb ideig kell itt maradnod. Jézus azt akarja, hogy megismertess és megszeretess az emberekkel.

Lúcia elsomorodott:

— Nekem tehát egyedül kell itt maradnom a világban?

— Ó, nem, leányom! Én sohasem hagylak el. Az én szeplőtelen Szívem lesz menedéked s az Istenhez vezető biztos utad.

„E szavaknál az Istenanya kitérte kezét és másodízben sugározta a gyermekekre azt a titokzatos, erős világosságot, melyben mint fényfolyamban, Istenbe merülve látták magukat. Francisco és Jácintát még külön egy fénynyaláb fogta körül, ami a földről az égig ért. Lúcia aztán olyan fénykévében látta magát, amely szétterült a földön.

A Jelenés jobb kezében egy töviskoszorús szívet láttak. Ebből megértették a gyermekék, hogy az a Szűzanya szeplőtelen Szíve, melyet a világ bűnei véresre sebeztek s ezek a bűnök engesztelését és elégtételt kívánnak.”

Az ördög incselkedik.

Az újabb találkozás híre ment az egész vidéken. Sokan képzelődésnek tartották az egész dolgot, még a fatimai plébános is. Lúcia anyja szeretett volna véget vetni az egész ügynek, azért a plébánoshoz vitte a gyermekeket. A plébános barátságosan fogadta őket. Aprólékosan kihallgatta őket s mindenáron ellentmondásba igyekezett keverni őket, ami azonban sehogy sem sikerült.

Lúciát azonban mélyen megrendítette egy megjegyzésével: „Nem valószínű, hogy égi eredetű a dolog, — mondotta — mert az Isten üzeneteit mindig közölni kell a lelkipapokkal vagy a gyóntatóval. Az ördög incselkedése is lehet az egész... Majd a jövő fogja megmutatni, miként vélekedjünk.”

— Nem, a gonoszlelek nem lehetett. A gonoszlelek a föld alatt, a pokolban lakik. És az Úrnő azonban gyönyörű volt és láttuk, hogy visszazállt az égbe — okoskodott a kis Jácinta.

A jövő dönti el, hogy valóban égi tünemény volt-e a jelenés.

P. Csellár Jenő O. S. P.

Mit jelent a Szűzanya az engesztelő lélek számára?

Fatimában tudunkra adta a Szűzanya, hogy a modern idők engesztelését Ő vezeti, mint diadalmas hadvezér az Isten akaratából.

Ha az engesztelő lelkek táborát úgy képzeljük el, mint Isten elit hadseregét, akkor itt az ég és föld Királynője a hadvezér s Ő egyenkint képezi ki erre a harcra minden egyes katonáját. Ehhez azonban legelső sorban szükséges, hogy megtanuljunk Általa, Vele, Érte és Benne élni s így eltéphetetlenül mindörökké az Ő Szeplőtelen Szívének gyermekei legyünk, akivel rendelkezhet szent tetszése szerint.

A Szűzanya által élni!

Gyakorlatilag ezzel a lépéssel tudatosítjuk magunkban a Szűzanyától való függésünket. Miután értelmünk belátta és felfogta, hogy a Szűzanya a legtökéletesebb út, mely az Istenhez vezet, ha Isten Őt választotta ki arra, hogy Önmagát nekünk adja... Ez a felismerés akaratunkat is égi Anyánkhoz hajlítja, s elhatároztuk, hogy ezen az édes és könnyű úton közelítjük meg mi is Istent. Gyakorlatilag a lélekben megszületik — sokszor csak néhány egyszerű, szívből fakadó szóval — a felajánlás, az önatadás ténye. Választhatunk erre egy ünnepnapot, de Anyánk előtt éppen olyan kedves lesz, ha szürke hétköznapon, egy szentséglátogatás meghitt perceit használjuk fel önatadásunk megtételére.

Ezzel meg is tettük az első és döntő lépést. Anyámé vagyok, s Ő az enyém egészen és teljesen! Naponta megújítjuk e felajánlásunkat, önatadásunkat és így lassan-lassan kialakul a gondolatközösség

Máriával!

Mindennapi életünkben valakivel együtt élni sokféle képen képzelhető el. Mi most nem gondolunk a kényszeregyüttélésre, ahol fogcsikorgatva és átkozódva egy földél alatt kell élni. Általában semmitféle fizikai közösség nem lehet példája annak a drága valóságnak, ahogyan mi Máriával együtt élünk.

A baj ott van, hogy nem tudatosítjuk eléggé ezt az együttélést önmagunkban, öntudatunkban. Úgy élünk együtt az Istennel és a Szűzanyával, hogy alig ismerjük Őket, s így megszeretni és követni sem vagyunk képesek az ő példájukat.

Legelső feladatunk tehát: megismerkedni a Szűzanyával. Átélmedkedni, átgondolni az Ő földi életét, s e szerint alakítani a magamét. Megpróbálom átgondolni, hogyan imádkozna, dolgozna, viselkedne, beszélné Mária az én helyemben. A leggyakrabban megismétlődő napi programjaimat, majd később a ritkábban adódó, váratlan eseményeket is együtt élelem át a Szűzanyával.

Máriával — Jézusért!

Hogy ez valóban sikerüljön, meg kell ismernem részleteiben is a Szűzanya lelkének beállítottságát.

Mária öntudatos életének első percétől kezdve tudta, hogy életének egyetlen célja van: az Isten. Istennek szenteli tehát magát, az Ő kizárólagos használatára, mint egy szent edényt, s lelkének kapui bezárnak a föld és a világ bűnös útjai felé. Amikor a Szentlélek leszáll reá s megkapja közvetlenül is hivatását, azaz az Isten Bárányának, Jézusnak felnevelését, az áldozat pillanatának bekövetkeztéig, a Szűzanya teljesen ennek az isteni misszióknak szenteli egész életét.

Minden tettének, minden gondolatának Jézus volt a mozgatója. Tökéletesen elfelejtette önmagát, hogy Jézus szabadon lehessen az Ő Szeplőtelen Szívének uralkodója, vigasztalást találjon nála az emberi szívek értetlensége, közönyössége és gonoszága után.

A mi hivatásunk az engesztelés.

Egész életünket, a legapróbb mindennapi cselekedeteinket át kell, hogy járja ez a szent hivatástudat. Nem gondolhatunk erre folyton, de a szentmisében, amikor naponta szívünkbe jön az Őr, megújítjuk életünk odaadását.

A Szűzanya imája a gyermek imája volt. Egyszerű és őszinte szavak, nagylelkűség és hála töltötte be egész valóját. — Ha Szűzanyával imádkozunk, lassan nekünk is hozzá kell szoknunk, hogy imáinkat ne a földi gondok és bajok és ne saját lelki életünk problémái töltsék ki. Ezekről gondoskodik a jó Isten! Ha mi elfelejtkezünk önmagunkról Isten ügyéért, a végtelenül szerető Isten nem fog elfelejtkezni a mi érdekeinkről.

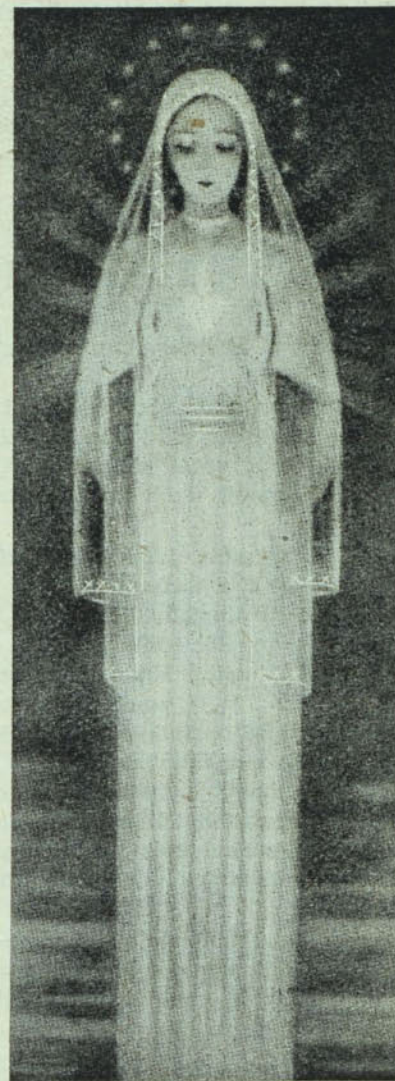
A Szűzanya munkájában és szavaiban soha semmi sem volt, amire nem mondhatta volna el, hogy „Jézusért”.

Ha mi is együtt akarunk dolgozni égi Anyánkkal, akkor szándékunkat, „lelkünk tekintetét” mindig egyenesen Jézusra kell irányítanunk. Soha semmit se tegyünk emberi tekintetből. Sem félelemből, sem hiúságból.

Különösen kimeríthetetlen kincsbánya lelkünk számára a Szűzanya életének az a szakasza, amikor már Jézus eltávozott a földről. Testi szemeivel nem látta többé gyermekét. Ő is csak hitből élt ezután, akárcsak mi, s életét kitöltötte a szeretettől átjárt munka, melyet újonnan született gyermekéért, az Anyaszentegyházért, az apostolokért és a „szentekért”, a hívekért végzett. Nagylelkű, végtelenül tág szíve befogadta az egész világot. Eszébe sem jutott, hogy bezárja szívét a bűnösök, Fiának gyilkosai elől, hiszen tudta, hogy nem lett volna hatalmuk Jézus fölött, ha a mennyei Atya nem engedte volna meg.

Ebben rejlik a Szűzanya Szívének a titka a szenvedésekkel szemben. Sem testi, sem lelki szenvedés nem érte váratlanul, mert tudta, hogy a szenvedés az a mennyei pénz, melyen az örökkévalóság számára a halhatatlan lelkeket meg lehet vásárolni.

Ó, ha mi is meg tudnánk végre egyszer tanulni ezt a titkot és megértenénk, hogy ne essünk vég-

képen kétségbe, ha a szenvedések száziéle változata a lelkünkre és testünkre nehezül. Ha megtanulnánk az Isten országának számtani művelését, ahol csak egyetlen „arányossági törvény” van; minél többet vállal a szenvedésből egy hűséges lélek a földön, annál több hűtlen és bűnös lélek menekül meg az örök haláltól, a sátán országából.

Tehát: Máriával imáinkban, munkánkban, minden szavunkban, minden cselekedetünkben, de legfőképpen minden testi-lelki szenvedéseinkben.

Előhang

(Boldog Özséb életéhez.)

Homályba süppedt, régi korba
Vezetlek, add ide kezéd,
Az út sötét, de mécs világol:
A szent, erős emlékezet.

Harmadik Ince hordta akkor
Fején a hármastiarát,
S az Egyház kösziklája állta
A gonosz idők viharát.
A Szentatjának hódolattal
Adózott a gazdag és szegény,
Szelíd hatalma napsugár volt
Európa felleges egén.
S mivel remélte, hogy a Szentföld
Keresztény kezébe jut talán,
A szent célért kincsét eladta,
S fatányér állt az asztalán . . .

Szentek és hősök kora volt az:
A hit, mint egy csodás virág,
Amerre csak hullatta szirmát,
Ott jobb lett, szebb lett a világ.

Provánsz lankáin Szent Dömonkos
Szájával szóló Krisztus Király,
A lelke úgy szárnyalt az égnek,
Akár egy hófehér sirály.

És Francesco di Bernadone,
A vidám, dúsgazdag legény,
Nem is álmodta még, hogy egyszer
Ő lesz a legszentebb szegény.
Lantját pengette Umbriában,
A kéklő, bársony ég alatt,
S kívánatos volt még szívének
A csók, a bor, a jó falat . . .

Hét bölcsőt ringatott szelíden
Firenze büszke városa,
És mind a hét gyermekből szent lett,
Az égnek várományosa.

Szentek és hősök kora volt az,
Csupa sugárzó glória —
S volt köztük több, kit vigaszunkra
Magyarnak szült Pannónia.

Terényi István

Bodrogyi Szabolcs:

Egy elfeledett nagy csodatévő . . .

Olvastam egy víg elbeszélésben egy magyar faluról, ahol majdnem minden férfit Mihálynak neveztek... Volt sok olyan család, hogy minden férfi tagja Mihály névre hallgatott... S hogy az író — úgy mond — lakodalomban volt egy ottani családnál, s akkor erről is kisült, hogy szintén minden férfitagja Mihály. Az író erre kezdte rábeszélni az új férjet, hogy ha majd egyszer gólya találna a kéményükön kelepelni és babát tenne le a küszöbre, hát hogy azt mindennek, csak ne Mihálynak kereszteltesse. Persze, nagy felzúdulás keletkezett e szavakra a rokonság körében, de az új házaspár mégis nagysokára engedett a rábeszélésnek. És mégis, egy év múltán kap az író meghívót a keresztelőre: — a legifjabb Mihály keresztelőjére...

Valóban, Magyarországon a Mihály a legelterjedtebb nevek egyike. A legősibb alapítású plébániák között is találunk többet a szent főangyal tiszteletére szentelve. Azonkívül népünk szinte naponként emlegeti Szent Mihály főangyalt, amikor a halottat vivő „Szent Mihály lová”-ról beszél. Magának a lónak említése semmi keresztény hagyományon vagy legendán nem alapszik; ez nem más, mint ama egyik pogányhiedelem maradványa, amely szerint — persze szintén képes értelemben — „minden emberért egyszer eljő a fehér lovas, fehér lovon, fehér kutyával, ki maga a halál”. De amennyiben a keresztény hagyomány szerint Szent Mihály a halottak lelkeit befogadó angyal, népünknek ő lépett a pogány lovas halál helyébe...

Mindez azt bizonyítja, hogy a magyarnál még az elmúlt századokban is mindig élénken élt Szent Mihály főangyal tisztelete. Most tehát az az ok szorult alapos kikutatásra, vajjon miért lanyhult el nálunk ez a tisztelet?

Pedig Szent Mihály főangyal — eltekintve magas égi méltóságától — maga is számtalan esetben kimutatta, hogy csodás vagy csodára emlékeztető módon is kész segíteni az embereken.

Két ünnepe is van neki: május 8-án „Szent Mihály főangyal megjelenésének” és szeptember 29-én „Szent Mihály bazilikája felszentelésének” ünnepe. Az őszi ünnepet számontartja a nép, különösen faluhelyen; hiszen ez az ősi szokásos szerződéses lejárat napja és ekkor kezdenek harangozni este 7 órát... De tavaszi ünnepéről nem vesz tudomást talán senki sem.

Pedig ez a csodatevő nap; hogy mennyire az, saját csekély magam is saját szememmel boldogan megláthattam egyszer...

Lássuk először e nap történetét.

I. Geláz pápa idejében, 493-ban, Olaszországnak Apulia nevű tartományában, Gargano-hegyen, egy barlang közelében, csodálatos esemény történt. Ugyanis egyszer csak a hegyoldalon legelésző marhacsordából egy bika hirtelen sebes futásnak eredt. Rögtön utána eredtek, de sehol nyomára nem akadtak. Egyszer csak ott látják felakadva függeni egy barlang szájára felett egy kiálló sziklán. A pásztorok egyike erre nyilatkozott ki, hogy a bikát odaszegezze, és íme, mi történik? A nyíl visszapattan és visszautrik a pásztor tegzébe, ahonnan azt kivette volt.

Szent borzadály töltötte el e csodás látvány a pásztorokat; sietve odahívták a közeli lakosokat is a csoda megtekintésére. De senki sem mert a barlangnak még a közelébe se menni. Inkább rögtön futárt menesztettek a szipontini püspökhöz, hogy jelentse a csodát.

A püspök a hír hallatára 3 napos böjtöt és könyörgést rendelt el népének, hogy a jó Isten irgalmas volna kinyilatkoztatni, mit jelentett e csoda. És harmadnap éjjel megjelent neki Szent Mihály főangyal és kijelentette, hogy az a barlang az ő oltalma alatt áll és a jó Isten engedelmeivel e csodával akarta a nép figyelmét a barlangra irányítani, hogy ott a nép az ő segítségét kérje és hogy ezt mindig meg is fogja kapni.

Mindjárt reggel a püspök örömmel adta hírvül a lakosságnak az égi üzenetet s ekkor az egész nép ünnepi menetben kivonult a Gargano-hegyre a csodás barlang elé. S íme, ott új csoda várt rájuk: a barlangot égi kezek már templommá alakították! E perctől kezdve megindult a zarándokok serege és csak úgy özönlött a Gargano-hegy felé. S íme, újabb és mindig újabb csodás meghallgatások színhelye lett a hegyi barlang: Szent Mihály főangyal csakúgy ontotta segítségét a kedvelt hegyi szentélyben.

Mindezzel egyidejűleg rohamosan terjedt nemcsak Olaszországban, hanem az egész keresztény világban a Szent Főangyal tisztelete. Mindennek betetőzésül Bonifác pápa Rómában templomot építtetett tiszteletére s ennek felszentelése emlékéül rendelte el a Szent Főangyal ünnepét szeptember 29-ikére. Míg megjelenésének emléknapiját május 8-án üli az Egyház.

Több évvel ezelőtt egy tavasszal az adriai Mlyet (Meleda) szigetén üdültem. Már közel van a dalmát partokhoz; északi oldala a dalmát Karsztra néz, de a déli előtt ott ring a végtelen tenger... Mégis, a hűvösebb tavaszi estefeléken, amikor oda-odazúgott a messzi Velebitről az északi szél: a bóra, s a látóhatár olyan kristálytisztá kékes-zöld volt, hogy szinte csengett, akkor sötétlők kúpalakú kontúr tűnt fel a nyugati végtelenség szélén.

— Az a Monte Gargano! — magyarázták a szigeti halászok. És azonnal elmondták a hegy csodálatos, ősi történetét, ahogy a Római Zsolozsmáskönyv, az egykorú történetírók jelentik, s ahogy főttebb előadtam. Aztán a halász így folytatta:

— Szemben a Monte Garganóval, itt a mi szigetünkön, nekünk is van egy templomocskánk Szent Mihály főangyal tiszteletére, ott kint a hegyi szőlők és olajfák között. És ha tavasszal akármilyen hosszú ideig nincsen esőnk, ha az ő ünnepén körmenetileg kivonulunk e kápolnához, ő mindig küld nekünk esőt. Azért a környékbeli falvak, sőt még a dalmát partok lakossága is, sőt még a hercegovinai másvallásúak is mindig figyelmeztetnek bennünket, nehogy elmulasszuk a könyörgő körmenetet Szent Mihály megjelenésének napján az ő kápolnájához, mert ha ezt megtartjuk, mindig be szokott következni az áldásos eső.

Az a tavasz is, amikor ott tartózkodtam, szintén esőtlen, száraz volt. Ez pedig ezen a vidéken végzetes baj: ott még február elején beköszönt a tavasz a maga minden melegével és az egész természet új életre indul. Ha most nem jó egy-két alkalmas eső, akkor minden kiég, még jobban, mint a mi Alföldünkön, mert az ottani köves talaj még kevésbé képes megőrizni a nedvességet. Mivel pedig a középkor folyamán erdők javarészt elpusztultak és legtöbbször csak a kopár sziklák meredeznek az égnek, bizony sokat szenved az a vidék a szárazság miatt. Oly kevés ott a termékeny mező; mi lesz ezekkel, ha tavasszal egész májusig eső nem áztatja?

A nép tehát ama száraz májusban is minden reményét Szent Mihály közbenjárásába helyezte. Alig várták már a napját. Ha felnéztek a kánikula hőségű égre, egyre mondogatták:

— Majd lesz eső, csak jöjjön Szent Mihály megjelenése napjal

Végre felvirradt az a nap is. Csodaszép verőfényes nap. Már kora reggel elkezdték a harangozást a plébániatemplomban. S a nép kezdett gyülekezni. És jöttek, csak egyre jöttek, vége-hossza nem volt a templomba igyekvő népnek: hogynem, hiszen életük-ről, kenyerükről van szó. Ha még most sem jó eső, kiég mindenük; akár éhen pusztulhatnak.

Mikor beharangoztak, megindult a menet. És ekkor mi történik: amonnan délnyugatról felhők kerekednek. A nép néz föl az égre és meghatott áhítat simul az arcokra. Szinte a könnyekkel küzdenek. Mily megrázó volt azt látni, mint halad ott a menetben párosával a sok bűnbánó könyörgő: ott látni az ismert káromkodókat, a híres kártyásokat, még a rendezetlen házasságúakat is, mind ünneplő ruhában; kezeik összekulcsolva, szemük az eget fürkészi és csak zeng, szünet nélkül harsog az ének:

— ...Könyörögj érettünk!

Először rendezett utakon mentünk, aztán átcsapott a menet a köves, kavicsos hegyi utaknak. Egy kis völgykatlan mélyén, egy jó óras gyalogolás után, végre feltűnt a kis Szent Mihály-kápolna.

Amikor odaértünk, már teljesen beborult az ég. A csendes szentmise alatt a plébános pár szót szolt a nap jelentőségéről, majd a szentmise végén pár könyörgést imádkoztak el. És a menet már indult is visszafelé. Ekkor már gyermektenyérynyi nagy esőcseppek kezdtek kopogni a köves földön.

Es mindenki higgye el, amit most mondok: azon pillanatban, amikor átléptük a paplak küszöbét, hirtelen olyan zápor zúdult a szigetre, mintha vödörből öntötték volna. Tudom, nehéz elhinni; ha nem magam láttam volna, én is nehezen hinném el. De így volt. Elképzelhetjük a nép örömet: az a heves déli nép ujjongott, rikoltozott, ugrált, táncolt, még csak nem is szaladt az eső elől, hadd essék, hadd ázzék az ünneplő ruha, nem baj!

... Nekem nincs jogom ez eseményt csodának minősíteni, de hogy csodálatos volt, az tény. Legyen e kis történet égi intelem számunkra, hogy helyezük vissza szívünkben e leghatalmasabb égi fejedelmet ama helyre, amely őt megilleti: mindjárt az Angyalok Királynéja utáni helyre, így kívánja az igazság erénye. És így kívánja a jó Isten is, amikor annyi csodával tüntette ki legelső főangyala közbenjárását.

„Ezért (Jézus Krisztusért) volt művész és tudós, faragott követ és fát a pálos előd; ezért tanult ernyedetlenül és hordott téglát, fát és cserepet a tegnapi kispap utód.”

PÁLOS KOLLÉGIUM NYILIK MEG PÉCSETT.

Azok a katolikus ifjak, akik pálos szerzetesi életre hivatást éreznek és a gimn. IV. osztályát jó eredménnyel végezték el, a most megnyíló pálos kollégiumba (internátus) felvételt nyerhetnek. Az anyagi hozzájárulásról s a részletekről bővebb felvilágosítást ad a Pálos Rend Vezetősége, Budapest, XI., Pálos Kolostor.

A béke angyala

Isten üzeneteinek és figyelmeztetéseinek közlésére gyakran használja fel a tiszta szellemeket, az angyalokat. Az üdvtörténet több eseményt ismer. A paradicsomi kiűzésnél angyalok szerepelnek, Izsákot angyal menti meg az áldozattól. Jákob angyallal küszködik egész éjszaka. Tóbiást angyal vezérli útján. Angyal hozza a hírt Szűz Máriának. Angyal jelenik meg Szent Józsefnek. Angyal vigasztalja az Úr Jézust a Getszemáni kertben. Angyal vezeti ki börtönéből Szent Pétert. Ezek csak az ismertebb esetek.

Amikor a fatimai eseményeket olvassuk, a szentírási idők élednek föl a lelkünkben. Itt is a nagy eseményeket angyal jelenése előzi meg egy évvel már a Bold. Szűz megjelenése előtt.

1916. év egyik tavaszi napján a vihar elől a három kis pásztor gyermek egy sziklaüregbe bújt. Amíg a vihar tombolt, ők bent elmondották a rózsafüzért. A vihar elmúltával folytatták játékukat, amit a vihar miatt félbe kellett szakítaniuk. Játék közben egyszer csak hirtelen szélvihar támadt. A gyermekek felfigyeltek s íme egy fehér emberi alakot láttak, mely a levegőben lebegett s feljűk közeledett. Tizenöt év körüli ifjúnak tűnt fel előttük s csodálatos szépség ömlött el rajta.

Amikor a gyermekekhez ért, megszólította őket: „Né féljete! **A béke angyala vagyok.** Imádkozzatok velem.”

Erre letérdelt. Homlokával egészen a földig hajolt, háromszor megérintette s ezalatt így imádkozott:

„Istenem, hiszek Benned és imádlak Téged, remélek Benned és szeretlek Téged. Bocsáss meg azoknak, akik nem hisznek és nem imádnak, akik nem remélnek Benned és nem szeretnek Téged.”

Az ima után felállt s a három gyermeket is imára buzdította: „Imádkozzatok ti is ezt. Jézus és Mária Szíve meghallgatja majd könyörgéseiteket.”

Ezután eltűnt. A gyermekek pedig naponta többször is elmondották az imát, melyre az angyal tanította őket.

A kertben.

Nemsokára megint megjelent az angyal. A gyermekek Lúciáék kertjében a kút közelében játszottak egy napon, déli időben. Hirtelen ismét előttük termett ez a titokzatos lény és így beszélt hozzájuk:

„Mit csináltok?... Imádkoztatok sokat, nagyon sokat! Jézus Szíve és Mária Szíve fel akar használni benneteket, hogy irgalmát megmutassa. **Állandó imádságot és áldozatot ajánlatok fel engesztelésül az Úrnak a sok bűnért, amellyel megbántjátok és könyörögjete a bűnösök megtéréséért.** Így majd elnyeritek a békét hazátoknak. **Én vagyok Portugália őrangyala...** Mindenekelőtt fogadjátok és viseljétek el türelemmel a szenvedéseket, melyeket rátok bocsát az Úr.”

A három kis pásztor gyermek ettől kezdve csodálatos hősiességgel igyekezett engesztelni a jó Istent. Sokat ismételték az angyal imáját és buzgón imádkozták a rózsafüzért.

Kehely és ostya.

Két-három hónap mulva újból megjelent az angyal. Kezében kelyhet tartott. Fölötte ostya lebegett s az Ostyából vércseppek hullottak a kehelybe. Az angyal eleresztette a kelyhet, mely az ostyával tovább lebegett a levegőben, ő pedig a gyermekek mellé térdelt és így imádkozott:

„Legfönségesebb Szentháromság, Atya, Fiú és Szentlélek, mélységesen imádlak s felajánlom Neked Jézus Krisztus drága testét, vérét, lelkét, istenségét, Aki a föld minden Tabernákulumában jelen van elégtételül és engesztelésül az Őt ért gyalázatért, szentségtörésért és közönyért. Szentséges Szívének és a Szeplőtelen Szűz Mária Szívének érdemeire kérjük, add, hogy a bűnösök megtérjenek.”

Az angyal ezután felállt és az Ostyát Lúciának nyújtotta, a kehely tartalmát pedig megosztotta Francisco és Jácinta között s ezalatt így szólt:

„Vegyétek az Úr Jézus Testét és vérét, akit a hálátlan emberek olyan borzalmasan meggyaláztak.”

Újból leborult a földre. Háromszor elmondotta a fenti imádságot (Legfönségesebb Szentháromság...) és eltűnt.

A gyermekekre igen nagy hatással volt ez a jelenés. Szinte megbénította őket. Csak néhány nap mulva nyerték vissza frissességüket.

Az imát pedig az angyal tanítása szerint buzgón imádkozták ezentúl mindennap.

E jelenés valóságát és komolyságát megerősíti Cerejeira bíboros, aki maga közölte elsőnek híveivel.

—o—

Az angyal előkészítette a három kisgyermeket a nagy eseményekre, melyek később bekövetkeztek a Boldogságos Szűzanya megjelenésével. Mintha a bibliai időkben lennének. Bűnbánatot, imát és engesztelést sürget az angyal.

Mily fönséges dolog az angyal közelsége. Szinte halljuk szárnyainak suhogását, látjuk, amint a földre borul és halljuk, amint az imákat mondja.

Milyen megnyugtató tudat, hogy erős, tiszta mennyei szellem, lélek áll mindig mellettünk őrzőangyalunk személyében. Soha ne feledjük ezt el. Hálátlan dolog lenne. Isten adta őt mellénk. Szeressük, köszöntsük, tiszteljük mindennap e kis imával:

„Isten angyala, ki őrzöm vagy, tereád bízott engem az égi kegyesség; világosíts, őrizz, vezess és kormányozz e nap (ez éjjel). Amen.”

P. Eugenius

B. JÁMBOR FERENC

1.

Szakáll a köntöse fehér, mint lelke.
Szelíd paulinus volt Ferenc a Jámbor.
Esett magyar nép, a bőségkarából
kizárt fajunk atyját öbenne lelte.

„...Az élés fogytán! s ez a perjel népe!”
— míg téli este Nosztrán szólt a csengő,
a kapus ezt dohogta. De frissen jó
Ferenc tárt karral a vendég elébe.

Vert koldus. Egy rongy! Keresztes a botja.
Oreg magyar, ki végtelen robotba
kopott koldussá, s keze-lába egyvér...

„Nincs több kenyér, mind odaadt’ a perjel...”
De reggel vendég sincs... Csak öt bíbor Jel
a leplén. S teli magtárt lelt a testvér...

2.

Szobája falán kincse csak egy ostor;
(tarkáll a fal a régi véryomoktól,
éjjente cellájából tompán csattog
a szent zene, mint vérig hősi lantok...)

Az arca sápadt, csak a szeme fénylik,
Szeme, mely lát a csontokig és veséig.
A teste egybőr. Étke, mit a konyha
elhullat... Ám mint napfény a mosolya.

Sírján az Úr két pálmáját növesztett
és liljomot. De pálos-lélek mondta: „Vesztég
a lelki harctól, korcs utód, ne kérkedj

ősök erényivel!” S a titkos palma
kidönteték. (A régi fény, hogy fáj ma,
ugye, mikor se hit, se otthon, sem az égi kegy!)
— — — — —

— Néped bolyong világba, s nincsen egy falatja;
üres szíve, kamrája, s nincsen, nincsen atyja!
Imádkozz érte, Ferenc testvér, égi Jámbor,
és vezekelj, s táplálj a szent örök magtárból!

Kubinyi Décse

Fiúknak, lányoknak...

Fiúk! Leányok! Vár benneteket az Úr Jézus,
mert szomorúság éri nap-nap után. Vigasztalót ke-
resett a kereszten is, de a Zsoltáros jövendölése
lett igaz, mert nem találtatott a népe közül erős
és bátor, ki a keresztről leemelje. Most azonban
már a második jövendölésnek is teljesednie kell,
amely a győztes Krisztus jó és hív nyájáról szól,
akik követik őt, bárhová térjen is. Persze, aki még
fiatal vagy éppen gyermek, alig ismeri még! Arra
is kell törekedni, hogy saját kárán sohase ismerje,
sohase érezze, meg ne tapasztalja, mily keserű el-
hagyni Urát, Istenét. De igen-igen kevés ifjú vagy
éppen gyermek jut el korán Isten lángoló szerete-
tére is. Márpedig az Úr Jézust az Oltáriszentség-
ben vigasztalni szeretet nélkül hogy is lehet? Hi-
szen az engesztelés rúgója az együttérző szeretet.

Ahogy a tűz lángja loboghat vagy pisloghat, úgy
a szeretet lángja is lehet olyan nagy, hogy szinte
emészt, vagy olyan parányi, hogy éppen csak ki
nem alszik. S ha most aztán jönnek az ifjúkor ta-
vaszi viharai, az ilyen pislogó szeretet hamar ki-
lobbanhat. Ezzel pedig kialszik az együttérzés me-
lege, elpattan a rúgója is az engesztelő szeretetnek.

Mi éleszti föl tüzünket, mi ajza föl ijunkat?
Senki sem adhatja maga-magának azt, amije nin-
csen. Hol lobog hát a legtisztább gyújtó szeretet?
Kinek a szíve emésztődött föl az Istenért igazán?
Csak az értünk is áldozattá vált Jézusnak Szívéből
áradhat belénk az engesztelésre kész szeretet, mert
Ő járta meg előbb az engesztelés Kálváriáját és Ő
az, aki magához tud vonzani mindeneket. Róla lát-
juk, hogy egyben az Isten értünk is mennyit tett a
Golgotán és teszi ugyanazt titokzatosan az Oltári-
szentségben napról-napra. A tanoncifjú, a diák-
ember, a testvérkéjére ügyelő gyermek is tudja
már, hogy milyen keserves néha odaláncolva lenni
a könyvhöz, a satupadhoz, a bölcsőhöz, amikor
társai vígan hancúroznak, fociznak. Pedig mi ez
ahhoz, ami a kereszten történt és történik ma is
naponta, bár titokzatosan, a szentmisében! Szere-
tetből Atyjáért és ... értünk! Sőt! Bűneinkért!

Ezt sugározza felénk az Oltáriszentség „hó-
fehér napja” a sugaras szentségmutatóból.

Van már bűnöd? Talán már halálos bűn is
marja lelkedet? Ahogy az izraeliták a pusztában a
rézkigyóra, úgy tekints bűnbánó lélekkel az Eucha-
risztiában rád tekintő Jézusra. Lásd, hogyan szeret,
lásd, hogyan engesztel most is. Bánkódj vele, en-
gesztelj vele, kérleld Őt és Vele az Atyát és a
Szentlelket, a megsértett szeretetet. Az oltáron az
Isten trónol, szent ez a hely, borulj le a porba,
bánatos, meghajtott fejjel; dobd le a bűn saruját
és esengj, imádván kérd: „Jézusom, irgalom!” És
aztán törjön föl az elszánt hadüzenet: „Soha bűnt!”
Kelj föl és többé ne vétkezzél!

Nincs bűnöd? Szerencsés vagy, nem tépett szét
a vihar? Jól álltad a kísértést? Még nem aludt ki
a láng, még feszül az íj, még szeretet az Istent
úgy, hogy sohase sértetted Őt? Kinek köszönhet-
ted vajjon ezt? Kinek az erejével győztél? Bizo-
nyára érzed és tudod, hogy nem magad álltál helyt,
annak az erejével, aki téged megváltott és kegyel-
met adott. Belátod, hogy magadra hagyatva ott
estél volna el, ahol sokan elbuktak már... tudod,
ha őszinte vagy magadhoz, hogy sokszor egészen
érthetetlenül maradtál meg a jó úton, mikor hány
és hány pajtásod tévelyeg a sárban, szennyben.
Érzed, hogy szeret az Isten? Hogy vigyáz rád, az
Oltáriszentségből sugárzó erejével hogyan óv az
Úr Jézus. Ha valaki hálás kell legyen, akkor neked
annak kell lenned, ha valakinek szeretnie és en-
gesztelnie kell, akkor éppen te vagy! Hiszen neked
kell csak igazán érezned, mi az, hogy szeret az
Isten, mi az, hogy köztünk raboskodik a Szeretet
és várja, hogy viszonzózzák! Az oltár Isten trónja,
aki a Szeretet. Borulj le a porba, szeress és engesz-
telj azok helyett is, akik gyűlölnék, imádkozz,
hogy el ne essél: „Jézusom, irgalom!” Törjön föl
belőled is a szent harci kiáltás: „Soha bűnt!” és
legy rajta, hogy soha ne vétkezzél.

De ez még ne legyen elég! Nemcsak soha bűnt,

hanem törölni még az emlékét is szép, okos, ügyes, szeretetet árasztó viselkedéssel. Győzzön a szeretet! Ez a teljes igazi engesztelés: együtt érezni, együtt élni Jézussal! Ehhez is ő fog erőt adni, ha nemcsak úgy fogsz élni, engesztelni az Eucharisztia előtt, hanem még mélyebben, a legméltóbban: élsz és engesztelsz, szívedben az Eucharisziával! Mint Ő érted teszi: nemcsak gyakorta, hanem naponta!

Dr. Petró László

Kolostorok rejtekéből

A kolostorok a maguk komoly és mély lelki életük mellett is sok kedves vidám történetnek az otthonai.

Egy ilyen kedves és derítő esetet mondanak el a régi pálos évkönyvek a két Gálról.

Egy időben ugyanabban a kolostorban élt két Gál nevű szerzetes. Az egyik kistermetű volt. Rendkívül olvasott és tanult ember. Az ékesszóláson kívül igen járatos volt az egyházjog és teológia tételeiben. Szeretett vitatkozni a tudományok doktoraival és magisztereivel. De a lelki életben is kitűnt. Nagy gondja volt a szerzetesi tökéleteségben való előhaladásra.

Ugyanakkor ott élt a másik szentéletű Gál, aki vizont magas termetű és hatalmas erejű ember volt. Sűrű szemöldöke — melybe tollát szokta befűzni, ha írás közben megpihent — szigorú külsőt kölcsönzött neki.

A robusztus termetű nagy Gál egy alkalommal arról panaszkodott előljárója előtt, hogy erős testi kísértései vannak s kérte, hogy a szokásos pénteki káptalanon jóval erősebben ostorozza meg őt, mint a többieket. És hogy a kórus éjszakai homályában, amikor a „disciplina vesszőzést” végezték, tévedés ne történjék, megegyezett az előljáróval, hogy kapuciumát (csuklyáját), amely fehérszínű volt s így magára vonhatja az előljáró figyelmét, maga elé teszi.

Azonban az utolsó pillanatban, úgylátszik, meggondolta a dolgot s a törékeny testű kis Gál mellé ejtette kapuciumát.

Mikor az előljáró a kórus homályában az oldalt elhelyezett kapuciumhoz ért, a megbeszélés értelmében ugyancsak erősen ostorozta meg — nyilván tévedésből — a mellette arccal oltár felé földre boruló kis Gált.

Ez pedig nem tudta, miért éri őt a súlyosabb büntetés, ezalatt a zsoltáros szavait énekelte: Fájdalmaimnak sokasága szerint a Te vigasztalásaid örvendeztették az én lelkemet.

Az előljáró másnap rájött a turpisságra, de tapintatból nem árulta el, hogy őt a nagy Gál félrevezette. A kis Gált sem világosította föl a keményebb büntetésről.

A dolog azonban valahogy kitudódott. Legalábbis erre lehet következtetni a latin versből, mely a kolostor lakói között elterjedt:

Dum Gallus Gallo plus iusto verbera fraude
Procurat virgae, fert patiensque tacet.

Míg Gál csalárdsággal Gálnak több vesszőcsapást szerez, az türelmesen elviseli és hallgat.

P. Egyenes

PÁLOS KRÓNIKA

Boldog Özséb szenttéavatási mozgalma már a háború előtt megindult. Nagyon sok imameghallgatásról értesülünk B. Özséb közbenjárására. Imádkozunk szenttéavatásáért és kérjük közbenjárását, hogy a magyar szentek galériája szaporodjon s minél több pártfogónk legyen az égben. — Közlünk egy könyörgést is, mellyel közbenjárását kérhetjük:

Isten, Ki B. Özsébet a tisztaság liliomával ékesítetted s a szentek tudományában nevelted, hallgasd meg az ő közbenjárására alázatos kérésünket (... saját kérés befűzése...), hogy őt nagy szentjeid között dícsérhessük mindörökké. Amen.

A sátoraljaújhelyi ifjúság körében indult meg a mozgalom, hogy egy másik szentéletű pálost, **Csepellényi György pálos misszionáriust**, aki 1674-ben hitéért vértanúságot szenvedett és teste jelenleg is a sátoraljaújhelyi piarista templom kriptájában van, **szentté avassák**. Az ifjúság kérését előterjesztette a Hercegprímás Úrhoz, a kassai püspök Úrhoz és a Pálosrend Vezetőségéhez. A Rend Vezetősége P. Csellár Jenőt bízta meg az ügy intézésével. — Csepellényi György szenttéavatása mindjárt halála után megindult, de különböző okok folytán megakadt. Imádkozunk és kérjük közbenjárását, hogy a most megindult mozgalom sikerrel járjon és eggyel több magyar szent imádkozzék értünk az égben.

Közbenjárását így kérhetjük:

Mindenható Atyám! Felajánlom Neked az összes magyar szentek érdemeit azon kegyelemért, hogy hűséges szolgád, — Boldogemlékű Csepellényi György, szent hitünk vértanúja — a szenteknek kijáró nyilvános tiszteletben részesülhessen. Amen. Miatyánk... Üdvözlégy... Dicsőség...

Hozzád fordulok szükségemben, ó Csepellényi György, a lelki erősség csodás fényben ragyogó példaképe, ki martírhalállal tettél bizonyosságot Krisztus igaz Egyháza mellett, légy szószólóm az égben és eszközöld ki számomra (... saját kérés befűzése...) Amen.

A pünkösdi pálosszentkúti búcsúra a környező falvakból és tanyákból kb. 30 ezer búcsús gyűlt össze a pálosszentkúti Szűzanya köszöntésére. Pünkösöd szombatján fényes, bensőséges gyertyás-körmenetben és engesztelő szentórában hódoltak a Szent Szűz előtt. Éjféltkor szentmise volt. Az esti szentbeszédet P. Szabó László pálos tartotta, pünkösöd napján pedig

Az épülő szentkút, Pálosszentkúton.

Az Engesztelés Műve Központi Titkárságának közleményei

(Budapest, IX., Üllői-út 79. I. 16.)

Kedves Engesztelő Testvéreink szíves tudomására hozzuk, hogy az Engesztelés Műve Központi Csoportjának gyűlései és az aszketikus tanfolyam a nyári hónapok alatt elmaradnak. Előreláthatólag szeptember hó folyamán találkozunk ismét, azonban erre vonatkozólag az értesítést közzé fogjuk tenni hirdető-táblánkon, mely az Egyetemi-templom főkapuján nyert elhelyezést. Kérjük tehát a kedves Testvéreket, időnkint szíveskedjenek megnézni a hirdetőtáblát.

Többi csoportjaink a helyi szokások és lehetőségek szerint tartják meg a nyári időszakban összejöveteleiket.

Közöljük azt is, hogy a Kőbánya-Pongrácztelepi Engesztelés Műve tagjai minden héten csütörtökön este közös engesztelő szentórárt tartanak templomukban. Kérjük mindazokat a kedves Testvéreket, akiknek idejük megengedi, szíveskedjenek minél nagyobb számban résztvenni ezen a közös szentórán.

Ugyancsak minden csütörtökön este tart engesztelő szentórárt a Ft. Pálos Atyák vezetése alatt álló sziklatemplomi E. M. csoport. Budán lakó engesztelő Testvéreink a lehetőség szerint — kérjük — vegyenek részt minél többen ezen a szentórán.

Az Egyetemi-templomban első-pénteken, s az Angolkisasszonyok templomában első-szombaton tartani szokott engesztelő szentóráink változatlanul megmaradnak, Ft. Erdey Atyánk vezetése alatt.

dr. Szolnok János csongrádi apát-plébános mondott könnyekig megható szép beszédet. — Pálósszentkutat, a Szűzanya kedvelt alföldi szép búcsújáráshelyét kora tavasztól egész nyár folyamán minden ünnepen és vasárnap igen népes búcsús zarándokok keresik fel, hogy lelkileg is, testileg is felüdülést nyerjenek.

Fatimai engesztelő szentóra volt május 13-án a Sziklatemplomban. A szentbeszédet a Hercegprímás Úr tartotta.

Április 24—25-én a Mária-kongregációk országos kongresszusra gyűltek össze P. Szabó László pálos vezetésével a sziklatemplomi kongregációk rendezésében. A kongresszuson budapesti és vidéki kongregációkból több mint 1500 kiküldött vett részt. Az ifjúság igen szép számmal képviseltette magát.

Május 9-én engesztelő zarándoklat vonult Pécsről a Szent Jakab-hegyre 1500 résztvevővel P. Bolyos Ákos pécsi pálos perjel vezetésével.

Minden első-péntek előtti csütörtökön este 1/2 7-től éjfélig tartó szentségimádás van a Sziklatemplomban, melyre minden engesztelő lelket szeretettel várunk!

Június 27-én d. e. 10 órakor tábort szentmise volt a Hárshegyen a Báthory-barlangnál B. Báthory László pálos remete tiszteletére, ki e barlangban remetéskedett. Minden évben ezen a napon zarándoklat indul a Hárshegyre a Báthory-barlanghoz.

FELVÉTELEK:

Az Engesztelés Műve Központi Egyesületének új tagjai folyó évi ápr. hó 4-én tartották meg az Egyetemi-templomban ünnepélyes engesztelő életfelajánlásukat. A tizennégy jelölt mellett, kik személyesen jelenhettek meg a szertartáson, tizennyolc vidéki és egy külföldi jelentkező írásban küldte be életfelajánlását.

Hasonló örömmünnepe volt f. évi április hó 18-án a Pongrácz-úti lelkészség híveinek is. Itt engesztelő lelkigyakorlatos nap keretében 38 jelölt tette oda életáldozatát az Úr oltárára. Az elmékedéseket Ft. Erdey Atya tartotta.

Május hó 23-án, Szentháromság vasárnapján két egyesületünk jelöltjei tették le ünnepélyes életfelajánlásukat. Gyöngyösön, a főplébánia hívei közül huszonötön áldozták egész életüket az Úr Jézus engesztelésére. Budapesten a Szent Rókus-plébánia 10 új jelöltje csatlakozott ugyanezen a napon a régi tagokhoz, hogy velük együtt engeszteljen. A szertartást Ft. Molnár Frigyes esperes-plébános úr személyesen tartotta.

A Ft. Pálos Atyák vezetése alatt álló Engesztelés Műve május hó 13-án tartotta a negyedik jelöltcsoport életfelajánlását, kapcsolatosan a Fatimai Szűzanya tiszteletére tartott ünnepséggel. A szertartást Ft. Erdey Atya végezte.

Június első vasárnapján Rákospalotán tartott Ft. Erdey Atyánk lelkinapot, s ennek befejezéséeként negyvenegy lélek áldozta engesztelésül életét az Úr és a Szűzanya Szívének.

Lelkinapok, lelkigyakorlatok Pécelen.

Ezévi nagyböjti lelkigyakorlatos napunkat virágvasárnapján tartotta meg Ft. Erdey Atya a Maria Reparatrix Nővérek lelkigyakorlatos házában, zárt kezetek között. Évzáró lelkinapunk vizont az Irgalmas Nővérek központi Anyaházában folyt le igen nagy számú résztvevő mellett. Ezúton is köszönetet mondunk a két rend vezetőségének, hogy vendéglátó szeretetükkel lehetővé tették számunkra ennek a két kegyelemteljes, bensőséges lelkinapnak megtartását.

Péceli nyári lelkigyakorlatunkat július 21. és 25. között tartotta meg Ft. Erdey Atyánk. Igen szép számban megjelent engesztelő testvéreinken kívül sok vendéget is megfogott ez alkalommal az isteni kegyelem az engesztelés gondolata és életprogrammja számára.

Új csoportok alakulása.

Örömmel közöljük kedves Testvéreinkkel, hogy ismét négy újabb Engesztelés Műve csoport megalakulása van folyamatban. Amennyiben a jelöltoktatások anyagával a nyár folyamán elkészülünk, úgy ősszel ismét új engesztelő lelkek életáldozata fogja megörvendeztetni az Úr Jézus legszentebb Szívét.

GYERMEKEKNEK

TAVASZ

Irtá: Sztankovszky Lóránd IV. o. t., Zalaszentmihály.

Itt a tavasz. Megy a hó,
Félre veled, kis szánkó!
Gyere Palkó és Feri,
A zöld rétre labdázni.

Vihar az erdőben

Irtá: Láng Miklós IV. o. t., Pécs.

Áprilisi délután volt. A poros erdei útról két ember tér le a sűrű erdőbe. Gyönyörködve nézik a legszebb tavaszi ruhájukba öltözött fákat. A nap még ragyogva sütött, de kisebb-nagyobb fellegek bújtak elő a hegy mögül.

— Ebből eső lesz. Siessünk, fiam, hogy elérhesük a barlangot — mondja az édesapa a fiának.

A vihar azonban nem sokáig váratott magára. Erős szél keletkezett. A felhők elfedték a napot. Nagy cseppekben kezdett zuhogni az eső. A víz patakokban rohant le a hegyről... Csuumom vizesen értek a barlanghoz. Itt várták be a vihar végét. A nap hamarosan előbújt a felhők közül és szelíden mosolygott a két bőrig ázott emberen. Otthon nevetve mesélték el ezt a kirándulást.

Repülőgépen Budapestre

Irtá: Kelemen László IV. o. t., Pécs.

A napocska csak félszemével kacsintott be az ablakon, mikor felkeltünk és felkészültünk az útra. Villamossal és autobusszal hamar kiértünk a repülőtérré. Ott már várt az utasokra a nagy gépmadár. Beszálltunk és kényelmesen elhelyezkedtünk. A pilóta nemsokára beindította a motort. A gép lassan emelkedett felfelé. A város templomai és házai már gyufaskatulya nagyságúnak látszottak. Gyorsan haladtunk előre. Lenézek... és mintha egy nagy tükröt látnék a földre fektetve. A Balaton volt ez. Mellette robogott a vonat, de innen úgy látszott, mintha játékvasút lenne. Egyszerre csak úgy érzem, mintha zuhanna a gép... Jaj, talán baj van a motorral?! A következő percben már mint fáradt madár siklott a budapesti repülőtéren gépünk... Erősen megrázza valaki kezemet: édesanyám kelteget. Ó, de kár, hogy mindezt csak álmodtam...

Üzenetek

A multkori rejtvények megfejtése: Számrejtvény: Kirje, kirje, kisdedecske, bellehemi hercegecske. — Betűrejtvények: 1. Tevékeny. 2. Ez hibásan volt nyomtatva! 3. Vöröshegy. — Pótlórejtvények: Aprószentek.

Megfejtették: Sztankovszky Lóránd (9 pont), Rigó Erzsébet, Kiskunfélegyháza (6 pont). — Aki rejtvénymegfejtést küld be, küldje be a rejtvény-szelvényt is.

KI TUD legtöbb értelmes szót összehozni úgy, hogy az ő-betű elé csak egy betűt tesz (pl. tő, kő). Aki 11 értelmes szót küld be, kap 1 pontot.

Megfejtéseket és a meséket a következő címre küldjétek: **Pál atyának, Pécs, Pálos-kolostor.**

Számrejtvény

Pontérték: 5.

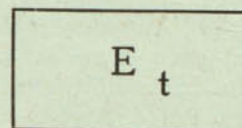
6, 13, 27, 26, 20,	=	férfifoglalkozás
30, 15, 18, 11, 25, 8,	=	táplálék
16, 2, 5, 28, 12, 30,	=	evőeszközünk
1, 9, 8, 27, 7,	=	lánynev (becézve)
29, 12, 2, 21,	=	évszak
2, , 14,	=	felkiáltó szó
3, 25, 23,	=	csapadék
10, 22,	=	ige
1—30,	=	fohász

Képrejtvény

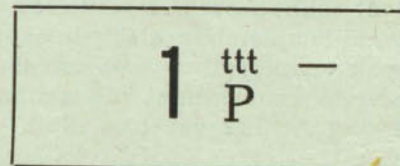
Beküldte: Sztankovszky L.

Pontérték: 1—1.

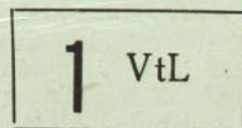
1.

2.

3.

4.

BÁRÁNY farkas

Magyar Miniszterelnökség Sajtóosztálya 63.448/1948. sz. engedélyével.

Nihil obstat. Dr. Matthias Erdős censor dioecesanus. Nr. 3798/1948. Imprimatur. Strigonij, die 2. Junii 1948.

Dr. Joannes Drahos vicarius generalis.

Rendi jóváhagyással.

Pálos Kolostor kiadása.

A Fehér Barát Szerkesztősége: Budapest, XI., Pálos Kolostor. Tel.: 259—644. Szerkesztő és felelős kiadó: P. Csellár Jenő O. S. P. — Korda-nyomda, Budapest, VIII., Csepregy-utca 2. (Fel.: Schaff Árpád.)